PARLAMENT EWROPEW 2009 - 2014

Dokument ta' sessjoni

A7-0286/2010

11.10.2010

RAPPORT

dwar ix-xandir għas-servizz tal-pubbliku fl-era diġitali: il-futur tas-sistema doppja
(2010/2028(INI))

Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni

Rapporteur: Ivo Belet

Magħquda fid-diversità

PR_INI

WERREJ

Paġna

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW 3

NOTA SPJEGATTIVA 10

RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT 14

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar ix-xandir għas-servizz tal-pubbliku fl-era diġitali: il-futur tas-sistema doppja (2010/2028(INI))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-Artikoli 14 u 106(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra l-Protokoll Nru 29, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, dwar is-sistema tax-xandir pubbliku fl-Istati Membri[1],

– wara li kkunsidra l-Artikolu 11(2) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea[2],

– wara li kkunsidra d-Direttiva 2010/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2010 dwar il-koordinazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar il-forniment ta' servizzi tal-media awdjoviżiva (Direttiva dwar is-Servizzi tal-Media awdjoviżiva)[3],

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Settembru 1996 dwar ir-rwol tat-televixin ta' servizz pubbliku f'soċjetà multimedjatika[4],

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Settembru 2008 dwar il-konċentrazzjoni u l-pluraliżmu fix-xandir fl-Unjoni Ewropea[5],

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu dwar il-litteriżmu medjatiku fid-dinja diġitali[6],

– wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-2 ta' Lulju 2009 dwar l-applikazzjoni ta' regoli għall-għajnuna tal-istat lis-servizzi ta' xandir pubbliku[7],

– wara li kkunsidra d-dokument ta' ħidma tal-istaff tal-Kummissjoni dwar il-pluralismu tal-Midja fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (SEC(2007)0032),

– wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Nru R (96) 10 tal-11 ta' Settembru 1996 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-Istati Membri dwar il-garanzija tal-indipendenza tax-xandir ta' servizz pubbliku,

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri, li ltaqgħu fi ħdan il-Kunsill tal-25 ta' Jannar 1999, li tikkonċerna x-xandir ta'

[1] ĠU C 83, 30.3.2010, p. 312.
[2] ĠU C 83, 30.3.2010, p. 394.
[3] ĠU L 95, 15.4.2010, p. 1.
[4] ĠU C 320, 28.10.1996, p. 180.
[5] ĠU C 8E, 14.1.2010, p. 85.
[6] ĠU C 45E, 23.2.2010, p. 9.
[7] ĠU C 257, 27.10.2009, p. 1.

servizz pubbliku[1],

– wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Nru CM/Rec(2007)2 tal-31 ta' Jannar 2007 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-istati membri dwar il-pluraliżmu fil-midja u d-diversità tal-kontenut fil-midja,

– wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Nru CM/Rec(2007)3 tal-31 ta' Jannar 2007 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-istati membri dwar il-mandat tal-midja ta' servizz pubbliku fis-soċjetà tal-informazzjoni,

– wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni Nru 1878 (2009) tal-25 ta' Ġunju 2009 tal-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropa dwar l-iffinanzjar tax-xandir ta' servizz pubbliku,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni tas-27 ta Settembru 2006 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-garanzija tal-indipendenza tax-xandir ta' servizz pubbliku fl-istati membri,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 48 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A7-0286/2010),

A. billi, f'soċejtà demokratika Ewropea, il-parteċipazzjoni taċ-ċittadini f'dibattiti pubbliċi u l-aċċess għall-informazzjoni fid-dinja diġitali jiddependu fuq settur tal-istampa u awdjoviżiv vibranti u kompetittiv,

B. billi l-midja tax-xandir hija fost is-sorsi ta' informazzjoni l-iktar importanti disponibbli għaċ-ċittadini fl-Istati Membri tal-UE, u bħala tali hija fattur importanti fit-tiswir tal-valuri u l-opinjonijiet tan-nies,

C. billi kemm ix-xandir ta' servizz pubbliku kif ukoll dak privat għandhom rwol kruċjali fir-rigward tal-produzzjoni awdjoviżiva Ewropea, l-identità u d-diversità kulturali, l-informazzjoni, il-pluraliżmu, il-koeżjoni soċjali, il-promozzjoni tal-libertajiet fundamentali u l-funzjonament tad-demokrazija,

D. billi x-xandara ta' servizz pubbliku għandhom rwol ta' pijunieri fl-istimolu u fl-użu ta' żviluppi teknoloġiċi biex joffru l-kontenut tagħhom lill-pubbliku permezz ta' tekniki medjatiċi u ta' distribuzzjoni innovattivi,

E. billi s-sura tas-settur awdjoviżiv tal-UE hija unika, u hija kkaratterizzata b'dak li ġie deskritt bħala 's-sistema doppja' bbażata fuq bilanċ reali bejn ix-xandara ta' servizz pubbliku u dawk kummerċjali,

F billi sistema doppja effikaċi b'bilanċ ġenwin bejn ix-xandara ta' servizz pubbliku u dawk tas-settur privat, hija fl-interess ġenerali,

G. billi l-koeżistenza tax-xandara ta' servizz pubbliku u dawk kummerċjali żgurat firxa diversa ta' programmazzjoni aċċessibbli faċilment, li hija ta' benefiċċju għaċ-ċittadini

[1] ĠU C 30, 5.2.1999, p. 1.

kollha tal-UE u tikkontribwixxi għall-pluraliżmu tal-midja, għad-diversità kulturali u lingwistika, għall-kompetizzjoni editorjali (f'dawk li huma kwalità u diversità tal-kontenut) kif ukoll għal-libertà tal-espressjoni,

H. billi l-UE tagħti importanza speċjali lir-rwol tas-sistema doppja fil-kontribuzzjoni għall-produzzjoni u t-tixrid ta' kontenut tal-UE,

I. billi t-tibdil fis-sura tas-settur awdjoviżiv matul is-snin riċenti, bl-iżvilupp ta' teknoloġiji diġitali, pjattaformi privati bi ħlas u atturi ġodda tal-midja onlajn, ħalla impatt fuq is-sistema tradizzjonali tax-xandir doppju u fuq il-kompetizzjoni editorjali (fir-rigward tal-kwalità u d-diversità tal-kontenut), u ġiegħel lix-xandara ta' servizz pubbliku u dawk privati jiddiversifikaw l-operazzjonijiet tagħhom u jikkunsidraw pjattaformi ta' distribuzzjoni ġodda,

J. billi t-tixrid ta' teknoloġiji ġodda biddel il-mod li bih iċ-ċittadini Ewropej jiksbu aċċess għall-midja u għall-informazzjoni,

K. billi l-fruntieri tradizzjonali tas-settur medjatiku ma jistgħux jinżammu aktar fl-ambjent onlajn minħabba li l-midja tradizzjonali ma tistax tkompli teżisti mingħajr ma tespandi fi pjattaformi ġodda (bħalma huma s-servizzi ta' SMS, il-paġni tal-Internet u l-applikazzjonijiet għal telefowns intelliġenti (smartphones)), b'konformità mal-objettivi tal-Aġenda Diġitali tal-UE,

L. billi l-gazzetti u l-magażins huma, u għandhom jibqgħu, komponenti essenzjali tas-sura pluralistika u diversa tal-midja Ewropea,

M. billi l-fornituri tas-servizzi tat-telekomunikazzjonijiet u tal-Internet, kif ukoll il-magni tat-tfittxija (search engines) jiżvolġu rwol li kulma jmur qed isir aktar importanti fl-ambjent medjatiku ġdid,

N. billi fl-era diġitali – li hija kkaratterizzata b'għażla ikbar għall-konsumatur, iżda wkoll b'riskju ta' frammentazzjoni tal-udjenza, konċentrazzjoni tal-midja li kulma tmur dejjem tikber, żieda fl-għadd ta' kumpaniji tal-midja integrati b'mod vertikali, kif ukoll żvilupp lejn servizzi bi ħlas u kriptaġġ – ix-xandir ta' servizz pubbliku jgħin u għandu jgħin biex tinżamm sfera pubblika, filwaqt li jipprovdi pprogrammazzjoni ta' kwalità għolja u ta' valur soċjali u informazzjoni oġġettiva,

O. billi f'xi Stati Membri, ix-xandir tas-servizz pubbliku għad m'għandux biżżejjed għeruq soċjali u m'għandux riżorsi adegwati għad-dispożizzjoni tiegħu,

P. billi x-xandara pubbliċi f'xi Stati Membri qed iħabbtu wiċċhom ma' problemi kbar li jheddu l-indipendenza politika tagħhom, il-vijabilità tagħhom u saħansitra l-bażi finanzjarja tagħhom, u dan joħloq theddida diretta għall-eżistenza proprja tas-sistema doppja,

Q. billi t-televiżjoni kummerċjali dan l-aħħar għaddiet minn diffikultajiet ekonomiċi minħabba t-tnaqqis fir-reklamar,

R. billi hija kompetenza esklussiva tal-Istati Membri li jiddefinixxu l-mandat ta' servizz

pubbliku u jipprovdu għall-finanzjament tax-xandara tas-servizz pubbliku tagħhom, skont il-prinċipji tal-Protokoll ta' Amsterdam,

S. billi l-midja ta’ servizz pubbliku teħtieġ finanzjament pubbliku suffiċjenti, parteċipazzjoni f'teknoloġiji u pjattaformi rilevanti ġodda u ambjent regolatorju stabbli u prevedibbli sabiex tkun tista' tissodisfa l-mandat tagħha li toffri standard għoli ta' kontenut kulturali u tal-aħbarijiet, u b'mod espliċitu biex tiżviluppa l-litteriżmu medjatiku għall-benefiċċju tal-pubbliku,

T. billi huwa possibbli li x-xandir ta' servizz pubbliku jitjieb permezz ta' skambji ta' esperjenzi u l-aħjar prattiki bejn l-Istati Membri,

U. billi r-rispett tal-istandards Ewropej relatati mal-libertà tal-espressjoni, il-pluraliżmu tal-midja u l-indipendenza, il-mandat u l-finanzjament tal-midja ta’ servizz pubbliku għandu jkun ta' prijorità għall-Istati Membri kollha,

V. billi attwalment l-UE m'għandhiex strumenti xierqa għad-dispożizzjoni tagħha biex timmonitorja u tirreaġixxi għat-theddid li taffaċċja l-midja ta' servizz pubbliku u s-sistema doppja fl-Istati Membri jew f’reġjuni speċifiċi tal-UE,

1. Jafferma mill-ġdid l-impenn tiegħu favur is-sistema doppja ta’ xandir, fejn il-midja privata u dik ta' servizz pubbliku għandhom ir-rwoli rispettivi tagħhom, indipendentement minn kull pressjoni politika u ekonomika, u jitlob li jiġi żgurat aċċess għal xandir tal-ogħla kwalità indipendentement mill-kapaċità ta’ ħlas tal-konsumaturi u l-utenti;

2. Jenfasizza, b’mod partikolari, ir-rwol fundamentali ta' sistema doppja Ewropea ġenwinament ibbilanċjata fil-promozzjoni tad-demokrazija, l-integrazzjoni u l-koeżjoni soċjali, b'enfasi fuq iż-żamma u l-promozzjoni tal-pluraliżmu tal-midja, il-litteriżmu medjatiku, id-diversità kulturali u lingwistika u l-konformità ma' standards Ewropej relatati mal-libertà tal-istampa;

3. Jinnota li l-koeżistenza tal-midja ta' servizz pubbliku u dik privata tat kontribut qawwi għall-innovazzjoni u d-diversifikazzjoni f'dak li huwa kontenut u kellha impatt pożittiv fuq il-kwalità;

4. Itenni l-ħtieġa li jinżamm xandir ta' servizz pubbliku indipendenti li jkun b'saħħtu u ħaj, filwaqt li jiġi adattat għall-ħtiġijiet tal-era diġitali, u jitlob li jittieħdu miżuri speċifiċi biex jintlaħaq dan l-objettiv;

5. Jenfasizza, f’dan il-kuntest, il-fatt li fl-era diġitali x-xandir ta’ servizz pubbliku għandu missjoni speċifika li jikkultiva sfera pubblika billi jagħmel kontenut medjatiku ta' kwalità għolja ta' interess pubbliku aċċessibbli universalment fuq il-pjattaformi rilevanti kollha;

6. Jistieden lill-Istati Membri jiżguraw li hemm riżorsi suffiċjenti li jippermettu lix-xandara ta' servizz pubbliku jieħdu vantaġġ mit-teknoloġiji diġitali l-ġodda, u jiġi żgurat li l-pubbliku ġenerali jibbenefika mill-benefiċċji tas-servizzi awdjoviżivi moderni;

7. Jitlob, f'dan ir-rigward, li x-xandara ta' servizz pubbliku jkun strutturati b'tali mod li

joffru kontenut onlajn attraenti u ta' kwalità sabiex jilħqu ż-żgħażagħ li jaċċessaw il-midja kważi esklussivament permezz tal-Internet;

8. Jistieden lill-Istati Membri jindirizzw id-distakk diġitali – pereżempju bejn żoni urbani u rurali – u jiżguraw li, bid-diġitizzazzjoni, l-individwi kollha fir-reġjuni kollha jkollhom aċċess ugwali għax-xandir ta' servizz pubbliku;

9. Iħeġġeġ lill-Istati Membri jqisu l-possibilità li jagħmluha iktar faċli għall-konsumaturi jaqilbu mis-sistema analoġika tat-televiżjoni għal dik diġitali;

10. Iħeġġeġ lill-Istati Membri biex jiddefinixxu l-mandati tax-xandara ta’ servizz pubbliku sabiex ikunu jistgħu jżommu d-distintività tagħhom permezz ta’ impenn favur produzzjoni awdjoviżiva oriġinali u programmazzjoni u ġurnaliżmu ta’ kwalità għolja indipendentement mill-kunsiderazzjonijiet kummerċjali jew l-influwenza politika, li hu preċiżament dak li jiddistingwihom minn oħrajn; jinnota li dawn il-mandati għandhom jiġu definiti b'mod kemm jista' jkun preċiż, iżda bir-rispett dovut tal-awtonomija tax-xandara fir-rigward tal-programmazzjoni;

11. Ifakkar li, skont il-prinċipji tan-newtralità teknoloġika, ix-xandara ta’ servizz pubbliku, fi ħdan il-mandat mogħti lilhom, għandu jkollhom l-opportunità li joffru s-servizzi tagħhom, inklużi servizzi ġodda, fuq il-pjattaformi kollha;

12. Jinsisti li n-nuqqas ta' dispożizzjonijiet legali dwar l-attivitajiet tax-xandir ta' servizz pubbliku fuq l-Internet f'xi Stati Membri jista' jaffettwa l-kapaċità ta' dan is-settur li jespandi għal pjattaformi ġodda;

13. Ifakkar li l-pjattaformi terrestri tax-xandir ibbażati fuq standards miftuħa, interoperabbli għandhom rwol ċentrali fis-sistema doppja tax-xandir u huma ideali biex jipprovdu lill-utenti b'servizzi awdjoviżivi tal-midja aċċessibbli bla ħlas u faċilment, li huma aktar adattati għall-frammentazzjoni tas-swieq lokali u b'hekk jindirizzaw aħjar l-aspettattivi kulturali u soċjali lokali;

14. Jieħu nota tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ix-xandir ta’ Lulju 2009[1] li tagħraf id-dritt tax-xandara ta' servizz pubbliku li jkunu preżenti fuq il-pjattaformi ta' distribuzzjoni rilevanti kollha u li ttenni l-kompetenza tal-Istati Membri biex jiddefinixxu l-mandat, il-finanzjament u l-organizzazzjoni tax-xandir ta' servizz pubbliku, filwaqt li tirrikonoxxi r-responsabilità tal-Kummissjoni rigward il-kontroll tal-iżbalji evidenti u jistieden lill-Istati Membri jżommu bilanċ fost is-servizzi tal-midja diġitali disponibbli u jiżguraw kompetizzjoni ġusta bejn ix-xandir ta' servizz pubbliku u l-midja privata sabiex b’hekk tinżamm sura ta’ midja vibranti fl-ambjent onlajn;

15. Jilqa' l-għarfien tal-prinċipju ta' newtralità teknoloġika u tal-ħtieġa li tiġi rrispettata l-indipendenza editorjali tax-xandara ta' servizz pubbliku, filwaqt li jitqies kif jixraq il-bżonn tagħhom għal finanzjament stabbli u ggarantit;

16. Jirrimarka madankollu li l-ispejjeż tat-testijiet ex ante (eżistenti) huma enormi u jenfasizza li hu jaqbel mal-evalwazzjonijiet proporzjonati;

[1] ĠU C 257, 27.10.2009, p. 1.

17. Ifakkar fl-importanza tar-rakkomandazzjonijiet u d-dikjarazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ewropa, li ntlaħaq ftehim dwarhom mill-Istati Membri kollha tal-UE u li jistipulaw standards Ewropej fir-rigward tal-libertà tal-espressjoni, il-libertà tal-istampa u l-pluraliżmu tal-midja u l-indipendenza, l-organizzazzjoni, il-mandat u l-finanzjament tal-midja ta' servizz pubbliku, b'mod partikulari fis-soċjetà tal-informazzjoni, biex b'hekk tiġi salvagwardjata l-kredibilità tax-xandir ta' servizz pubbliku;

18. Ifakkar lill-Istati Membri dwar l-impenji tagħhom favur dawn l-istandards Ewropej u jirrakkomanda li jipprovdu finanzjament xieraq, proporzjonat u stabbli għal midja ta' servizz pubbliku sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-mandat tagħhom, jiggarantixxu l-indipendenza politika u ekonomika u jikkontribwixxu għal soċjetà inklussiva tal-informazzjoni u tal-għarfien b'midja ta' kwalità għolja u rappreżentattiva disponibbli għal kulħadd;

19. Jistieden lill-Kummissjoni tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jagħmlu skambju tal-aħjar prattiki f'livelli differenti (l-awtoritajiet tal-midja nazzjonali, il-partijiet interessati, il-ġestjoni tax-xandara ta' servizz pubbliku, ir-regolaturi indipendenti u r-rappreżentanti tat-telespettaturi u l-konsumaturi);

20. Jistieden lill-Istati Membri jintensifikaw il-kooperazzjoni fost ir-regolaturi tal-midja nazzjonali fi ħdan il-Pjattaforma Ewropea tal-Awtoritajiet Regolatorji (EPRA) u jżidu l-iskambju tal-esperjenzi u l-aħjar prattiki fir-rigward tas-sistemi ta' xandir nazzjonali rispettivi tagħhom;

21. Ifakkar lill-Istati Membri li l-membri tal-bords tax-xandara ta' servizz pubbliku għandhom jinħatru abbażi tal-kompetenza u l-għarfien tagħhom fir-rigward tal-midja;

22. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jagħtu mandat lill-Osservatorju Awdjoviżiv Ewropew, inklużi r-riżorsi meħtieġa, biex jiġbor id-data u jagħmel riċerka dwar il-mod li bih l-Istati Membri jkunu applikaw dawn l-istandards, sabiex jiġi vverifikat jekk l-istandards ksibux l-effett mixtieq, u jinsisti li l-Istati Membri jinżammu responsabbli jekk ma jissodisfawx dawn l-impenji;

23. Jistieden lill-Kummissjoni tagħti prijorità ogħla lis-sistema doppja bħala parti mill-*acquis* tal-UE fil-kuntest tan-negozjati għall-adeżjoni u jinsisti li jiġi ssorveljat il-progress miksub mill-pajjiżi kandidati f'dan ir-rigward;

24. Jistieden barra minn hekk lill-Istati Membri jindirizzaw b'mod adegwat il-kwistjoni ta' nuqqas ta' finanzjament tax-xandara ta' servizz pubbliku; dan filwaqt li jżomm f'moħħu b'mod partikolari l-mandat speċifiku tal-midja pubblika li għandha tkun aċċessibbli għall-akbar għadd possibbli ta' spettaturi u semmiegħa fuq il-pjattaformi l-ġodda kollha tal-midja;

25. Jinnota li s-sjieda trasparenza tax-xandara privati għandha tkun garantita fl-Istati Membri kollha, u jistieden lill-Kummissjoni tissorvelja u tappoġġja l-progress f'dan ir-rigward;

26. Jistieden lill-Istati Membri jtemmu l-interferenza politika fir-rigward tal-kontenut tas-servizzi offruti mix-xandara ta' servizz pubbliku;

27. Jilqa' l-konklużjonijiet tal-istudju indipendenti li sar fuq talba tal-Kummissjoni dwar id-definizzjoni ta' indikaturi għall-kejl tal-pluraliżmu tal-midja tal-UE;

28. Iħeġġeġ l-implimentazzjoni tal-Osservatorju tal-Pluraliżmu tal-Midja, li huwa strument effikaċi biex jidentifika t-theddid għall-pluraliżmu tal-midja;

29. Ifakkar fl-istrumenti finanzjarji offruti mill-BEI, u jħeġġeġ lix-xandara ta' servizz pubbliku li qed jaffaċċjaw diffikultajiet finanzjarji japplikaw għal self bi mgħax baxx mill-BEI għat-tiġdid tal-infrastruttura tagħhom, b'mod partikulari fir-rigward tad-diġitalizzazzjoni u l-innovazzjoni;

30. Iħeġġeġ lill-partijiet interessati varji jintensifikaw il-kooperazzjoni tagħhom sabiex tiġi salvagwardjata s-sistema doppja u, b'mod partikolari, iħeġġeġ lix-xandara ta' servizz pubbliku u dawk privati jikkooperaw ma' xulxin u mal-pubblikaturi rigward il-kondiviżjoni tal-kontenut u l-proġetti innovattivi u boex isibu modi kif jaħdmu flimkien;

31. Jistieden lill-Kummissjoni tniedei inizjattiva li ġġib flimkien atturi differenti tal-midja sabiex jiġi ffaċilitat kemm l-identifikar ta' oqsma ta' kooperazzjoni possibbli kif ukoll l-iskambju tal-aħjar prattiki u jiġu indirizzati l-kwistjonijiet rilevanti;

32. Jonnota, f'dan il-kuntest, li x-xandara komunitarji, speċjalment fil-komunitajiet iktar żgħar, iħabbtu wiċċhom ma' diffikultajiet għal finanzjament fit-tul (pereżempju, mir-reklamar), u li hawnhekk jeżisti l-potenzjal biex jintużaw il-possibilitajiet il-ġodda li saru disponibbli permezz tad-diġitalizzazzjoni biex jitwaqqaf xandir komunitarju fuq livell reġjonali li jkopri żona kbira;

33. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni tadatta d-drittijiet tal-awtur għall-era diġitali l-ġdida, filwaqt li tippermetti li x-xandara jkomplu joffru firxa wiesgħa ta' kontenut Ewropew ta' kwalità, u tqis metodi speċifiċi li jiffaċilitaw l-użu mill-ġdid ta' kontenut arkivjat u li twaqqaf sistemi ta' liċenzji kollettivi estiżi kif ukoll sistemi ta' one-stop-shop aċċessibbli b'mod faċli għall-ħlas tad-drittijiet;

34. Jistenna b'ħerqa r-rapport ta' implimentazzjoni dwar id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva rigward il-ħin tax-xandir allokat għal programmi Ewropej, minħabba l-fatt li ċerti Stati Membri ma ħadu l-ebda pass f'dan ir-rigward;

35. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni tiżgura li l-aggregaturi tal-kontenut jikkonformaw mal-qafas legali eżistenti, u jistieden ukoll lill-Kummissjoni teżamina l-modi li permezz tagħhom il-magni ta' tfittxija u l-fornituri tas-servizzi tal-Internet jistgħu jikkontribwixxu għall-finanzjament tal-ħolqien tal-kontenut;

36. Jenfasizza l-importanza tal-edukazzjoni tal-midja għall-użu responsabbli tas-servizzi pprovduti mill-aggregaturi tal-kontenut;

37. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri.

NOTA SPJEGATTIVA

Ix-xandir huwa settur uniku. Huwa jinfluwenza l-valuri u l-opinjonijiet tan-nies u għadu l-għajn prinċipali tat-tagħrif għall-maġġoranza taċ-ċittadini fl-UE. Għalhekk għandu sinifikat speċjali għall-ħarsien u l-promozzjoni tal-libertajiet fundamentali u d-demokrazija, inkluża l-koeżjoni soċjali.

1. Il-parti tas-sistema doppja tal-acquis tal-UE

Kif inhu enfasizzat mid-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva[1], il-partikolaritajiet prinċipali tas-settur awdjoviżiv tal-UE huma kkaratterizzati b'dik li ssejħet "is-sistema doppja". Il-koeżistenza tax-xandara pubbliċi u kummerċjali żgurat firxa diversa ta' programmazzjoni. Din tikkontribwixxi għall-pluraliżmu tal-midja, għad-diversità kulturali u lingwistika, għall-kompetizzjoni editorjali (f'dawk li huma kwalità u diversità tal-kontenut) kif ukoll għal-libertà tal-espressjoni.

Sistema ta' xandir ta' servizz pubbliku li tkun b'saħħitha, vijabbli u ffinanzjata tajjeb hija parti minn dan. F'sistema doppja li tiffunzjona tajjeb, ix-xandara ta' servizz pubbliku (XSP) jistgħu jgħollu l-istandards fis-suq.

2. Impenn tal-UE għar-rwol tax-xandara ta' servizz pubbliku (XSP)

Fil-Protokoll 29 tat-TUE[2], l-UE impenjat ruħha għas-sistema tax-xandir pubbliku fl-Istati Membri, "billi tqis li huwa relatat direttament mal-ħtiġijiet demokratiċi, soċjali u kulturali ta' kull soċjetà u mal-ħtieġa li jiġi ppreservat il-pluraliżmu tal-midja."

L-importanza tax-xandir ta' servizz pubbliku ġiet affermata mill-ġdid fir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar ix-xandir ta' servizz pubbliku[3] u -rwol tiegħu fil-promozzjoni tad-diversità kulturali ġie rikonoxxut mill-Konvenzjoni tal-UNESCO tal-2005 dwar il-Ħarsien u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali.

L-Istati Membri qablu wkoll fi ħdan il-forum tal-Kunsill tal-Ewropa fuq corpus ta' rakkomandazzjonijiet[4].

3. Is-sistema doppja fl-era diġitali: sistema li tinsab taħt pressjoni

[1] Direttiva 2010/13/UE (ĠU L 95, 15.4.2010, p. 1).
[2] Protokoll dwar is-sistema ta' xandir pubbliku fl-Istati Membri (ĠU C 83, 30.3.2010, p. 312) formalment magħruf bħala l-Protokoll ta' Amsterdam.
[3] Riżoluzzjoni tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri, li ltaqgħu fi ħdan il-Kunsill tal-25 ta' Jannar 1999, (ĠU C 30, 5.2.1999, p. 1).
[4] Ir-rakkomandazzjoni R (96) 10 tal-11 ta' Settembru 1996 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-Istati Membri dwar il-garanzija tal-indipendenza tas-servizz tax-xandir pubbliku, ir-Rakkomandazzjoni CM/Rec(2007)3 tal-31 ta' Jannar 2007 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa lill-Istati Membri dwar il-mandat tal-midja ta' servizz pubbliku fis-soċjetà tal-informazzjoni, id-Dikjarazzjoni tas-27 ta Settembru 2006 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-garanzija tal-indipendenza tax-xandir ta' servizz pubbliku fl-Istati Membri.

Sfortunatament il-karatteristiċi prinċipali tax-xandir Ewropew m'għandhom x'jaqsmu xejn mas-sitwazzjoni ideali ta' sistema doppja u bbilanċjata tax-xandir appoġġjata minn żewġ pilastri b'saħħithom b'mod indaqs.

Servizz pubbliku tal-midja u s-sistema doppja f'punt mingħajr ritorn

Fil-kuntest tal-midja diġitali transformazzjonali, ix-xandara pubbliċi f'xi Stati Membri huma kkonfrontati bi problemi fundamentali u ta' theddida għas-sopravivenza, kemm finanzjament kif ukoll politikament. *"Fil-maġġoranza tal-pajjiżi mmonitorjati, ix-xandara ta' servizz pubbliku qed ibatu minħabba politiċizzazzjoni u pressjoni li kulma jmur qed jitqawwew, mudelli ta' finanzjament difettużi, u reputazzjonijiet li qed jiddiżintegraw [...]"*[1].

Parallelament ma' din l-evoluzzjoni, diversi xandara privati jqajmu diskussjoni dwar is-sinċerità tagħhom minħabba r-rabta mill-qrib tagħhom ma' konglomerati ekonomiċi setgħana, jew minħabba l-fatt li l-finanzjament tagħhom ikun ġej minn għejun inċerti.

Skont il-Protokoll 29 tat-Trattat UE, il-finanzjament tax-XSP huwa r-responsabilità tal-awtoritajiet nazzjonali. Madankollu, wasalna fi stadju kritiku. Il-midja pubblika u konsegwentement is-sistema doppja f'xi Stati Membri waslu f'xifer l-eżistenza. Il-politika awdjoviżiva tal-UE ma tistax tiġi ristretta għall-intervent f'każi ta' korrezzjoni esaġerata. Jekk aħna serji dwar l-impenn tagħna għas-sistema doppja, irridu nqisu wkoll kemm in-nuqqas ta' finanzjament u kemm in-nuqqas ta' indipendenza editorjali u maniġerjali tax-XSP.

Minn sistema doppja għal ambjent ta' multipliċità ta' atturi

Il-politika tal-midja fl-2010 ma tistax tkun ristretta għaż-żamma tal-bilanċ bejn ix-xandara kummerċjali u dawk ta' servizz pubbliku. Fil-kuntest attwali tal-midja, atturi kbar ġodda bħalma huma l-fornituri tat-telekomunikazzjonijiet u tas-servizzi tal-Internet kif ukoll magni tat-tfittxija (search engines) jiżvolġu rwol li kulma jmur qed isir aktar importanti. Il-ġurnaliżmu taċ-ċittadin u l-kontenut iġġenerat mill-utent ukoll huma ta' sfida għall-atturi tradizzjonali tal-midja. Is-sistema doppja tax-xandir evolviet għal ambjent tal-midja li jinvolvi multipliċità ta' atturi.

Lejn ekoloġija ġdida tal-midja

Fl-ambjent diġitali l-ġdid l-offerta pubblika b'xejn tax-XSP hija problema kbira għal ħafna atturi tal-midja kummerċjali. Ir-riżultat huwa ostilità dejjem akbar mill-pubblikaturi lejn is-servizzi onlajn offruti mill-fornituri tas-servizzi tal-midja. Għalhekk, mudell ibbilanċjat ta' koeżistenza fuq l-Internet huwa wieħed mill-prijoritajiet politiċi tal-midja nazzjonali u Ewropea fil-futur qarib.

Il-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni riveduta dwar ix-Xandir[2] tqis "li x-xandara pubbliċi għandhom ikunu jistgħu jużaw l-opportunitajiet offruti bid-diġitizzazzjoni u bid-diversifikazzjoni tal-pjattaformi tad-distribuzzjoni fuq bażi ħielsa mit-teknoloġija, għall-ġid tas-soċjetà".

[1] Open Society Institute, Television Across Europe, More Channels, Less Independence, 2008.
[2] Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-għajnuna mill-istat għax-xandir tas-servizz pubbliku (ĠU C 257, 27.10.2009, p. 1.)

Il-Komunikazzjoni għandha l-għan li tikkontribwixxi għall-koeżistenza tal-atturi differenti tal-midja. Għal dan il-għan, hija titlob li meta jkunu qed jiġu kkunsidrati servizzi awdjoviżivi ġodda sinifikanti mix-XSP, il-mandat tagħhom għandu jkun immodifikat f'dak is-sens jew għandha ssir evalwazzjoni ex ante (li tibbilanċja l-valur tagħhom ta' servizz pubbliku mal-impatt tagħhom fuq is-suq).

4. Suġġerimenti għall-ġejjieni

Huwa diffiċli ħafna li wieħed jifformula rakkomandazzjonijiet ġenerali tal-UE kollha, minħabba l-kuntest ġuridiku u organizzattiv differenti fl-Istati Membri. Approċċ ta' "daqs wieħed jiġi lil kulħadd" m'għandux l-anqas biss jissemma.

<u>Dibattitu fil-livelli kollha</u>

Għandhom jitħeġġu d-dibattiti nazzjonali intensi dwar kif għandha tinħoloq ekoloġija tal-midja b'saħħitha. Il-Komunikazzjoni riveduta għandha titqies bħala inċentiv biex dan isir. Tista' ssir riflessjoni dwar id-definizzjoni ta' limiti minimi meħtieġa biex il-prinċipji miftiehma jitqiegħdu fil-prattika (finanzjamenti suffiċjenti, governanza indipendenti, indipendenza editorjali). L-UE għandha tinkuraġġixxi d-dibattitu bejn l-Istati Membri f'livelli differenti.

<u>Rispett għall-istandards Ewropej</u>

Sadattant, l-Istati Membri għandhom jissodisfaw l-impenji li huma qablu dwarhom fil-Kunsill u fil-Kunsill tal-Ewropa, u li aderixxu magħhom meta saru membri tal-UE. F'dan ir-rigward proċedura ta' monitoraġġ hija fattibbli u mixtieqa.

Fin-negozjati għall-adeżjoni, il-Kummissjoni għandha tagħti prijorità ogħla lis-sistema doppja bħala parti mill-acquis tal-UE.

<u>Finanzjament</u>

L-appoġġ finanzjarju jista' jingħata lix-XSP permezz ta' self mill-BEI bil-għan li jinstallaw jew iġeddu l-infrastruttura tagħhom għad-diġitizzazzjoni.

<u>Tħeġġiġ tal-kooperazzjoni: l-istabbiliment ta' sitwazzjoni fejn kulħadd joħroġ rebbieħ</u>

Id-diversi partijiet interessati għandhom ikunu inkuraġġuti biex jikkooperaw. Il-kondiviżjoni ta' kontenut awdjoviżiv, l-iskambju tal-formati u r-referenzi minn pjattaforma għall-oħra jistgħu jkunu ta' benefiċċju għall-partijiet interessati. Il-kooperazzjoni bbażata fuq l-involviment volontarju ta' sħab differenti, titlob bidla ta' mentalità, imma tista' tirriżulta f'sitwazzjoni fejn kulħadd joħroġ rebbieħ. L-awtoritajiet għandhom jiffaċilitaw soluzzjonijiet għal kwistjonijiet possibbli ta' kompetizzjoni jew ta' drittijiet tal-awtur fl-interess tas-soċjetà.

<u>Kontribut għall-kontenut</u>

Il-magni tat-tfittxija għandhom ikunu inkuraġġiti sabiex jikkontribwixxu għall-ħolqien tal-kontenut, pereżempju permezz tal-ħolqien ta' qafas ġuridiku għall-aggregaturi tal-kontenut.

Sforzi tal-KE f'riflessjoni dwar l-industrija tal-midja

Il-KE trid iġġib flimkien l-atturi differenti tal-midja u l-partijiet interessat differenti, biex tinkiseb industrija b'saħħitha u vijabbli. Il-midja hija r-raba' pilastru tad-demokrazija. Partijiet importanti minnha għaddejjin minn żminijiet iebsa ferm. Ir-rispett għas-sussidjarjetà jista' jmur id f'id mal-appoġġ tal-UE għal soluzzjonijiet fit-tul. *"Is-sistema doppja qatt ma kienet prodott aħħari statiku, imma biċċa xogħol li dejjem għadha għaddejja"*[1].

[1] Doris Pack, diskors ewlieni, Konferenza ta' Varsavja, Future or Funeral, 23.01.2010.

RIŻULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT

Data tal-adozzjoni	28.9.2010
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 19 –: 5 0: 1
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Ildikó Gáll-Pelcz, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Ivo Belet